

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

De Christi fletu, quomodòq[ue] nos tempus vificationis auertere, &
mortem præmeditari decet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

T. V
21

Mors semper
& vbiq; ho-
mini suspi-
ca habenda.

Charissimi filij, præmeditemini futurum Dei iudicium, incertam horã mortis, mortem ipsam certissimam, quæ rapiet vos, quocunq; inuenierit vos loco. Alius in lecto, alius in campo, alius in ludo, alius in aquis, alius in bello moritur. Propterea in omni loco, in omni tempore mortem habetis suspectam. Nec inueniri vlllo modo patiamini vos in statu, in quo si mors subito irrueret in vos, non possent saluari. Hoc est, caueatis, vt mortem corporis, imo incomparabiliter magis mortem animæ, caueatis mortale peccatum. Quod si incideritis, non patiamini, si fieri potest, ad momentum vt in illo perseueretis. Quapropter illico ad Deum festinate misericordiam postulare, pœnitementi, lugete, castigatè iniquitatem vestram, & firmo proposito, staturaq; sententia vos renouate, quasi modò incipientes, quasi modò geniti, vt tanquam in nouitate vitæ quasi nunc incipientes ambuletis. Si in gratia Dei reconciliari Deo mortui fueritis, nihil vobis aut genus, aut conditio nocebit mortis. Iustus enim quacunque morte proccipatus fuerit, in refrigerio erit. *Preciosa enim in conspectu Domini est mors iustorum eius.* At verò contra, quomodocunque moriantur iniqui, est mors peccatorum pessima. Non igitur timeatis mortem, sed vt bonam habeatis vitam, satagite. Dominus autem noster Iesus Christus vos illuminet, vos confortet, vos regat & possideat, atque in regnum suum vos sempiternum perducatur, qui est benedictus in secula, Amen.

Roman. 6.
Sapient. 4.
Psalm. 115.
Psalm. 31.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

De Christi fletu, quomodoq; nos tempus visitationis aduertere, & mortem præmeditari docet.

Fletus Christi
quid nos
doccat.

Videns Iesus ciuitatem, fleuit super illam dicens: *Quia si cognouisses & tu. Lucæ XIX.* Non hac tantum vice Dominum fleuisse legimus, sed sapienter fuisse verò nonquam. Quo indicare voluit tempus hoc vitæ nostræ standum, quàm gaudendum, modo tristitia sit sancta & salubris, Deoq; accepta. Itaque Christus quinquies fleuisse putandus est. Primo, fleuisse creditur ex compassione miseræ nostræ infans mox natus. Siquidem tunc fleuisse dicitur more omnium infantium: quorù prima est emissio vocis ploratus. Christus igitur, quia naturæ nostræ veritatem assumpsit, conformasse se nobis, vt canitur in Ecclesia, creditur, vt illud Sapientie dicitur possit: *Primum vocem similem omnibus emisit plorans.* Fleuit autem miseriam humanæ conditionis, in quam homo cecidit per peccatum. Consideretur status noster, qui in paradiso nobis fuit datus, & consideretur status ille, in quem peccando cecidimus, quem & modò sustinemus, & videmus nunquid non fleu digna sit miseria nostra. Olim omnia quæ in nobis erant quæta, subiectaq; Deo in pace & in tranquillitate creata, obediabant nobis: nulla creatura lædebat nos: eramus incorruptibiles & immortales, hoc est, potuimus non corrumpi, non lædi, non infirmari, non mori. Amauimus bonum, nec erroribus eramus, aut ignorantijs & delictis subiecti. Sed heu experimur omnes, quomodo nos hodie sentimus ad bonum pigros, duros, rebelles, frigidis, ad malum pronos, ignorantes, concupiscentijs malis & ten-

Quinquies
Christum
fleuisse.
Lucæ 19.
Sapient. 7.

& tentationibus plenos, infirmitatibus subiectos. Et quis mala omnia quæ nobis occurrunt, enumerabit? Fleri & plangi possunt, enumerari non possunt.

Fleuit itaque tunc Dominus Iesus, non propter se, sed propter nos: ipse enim peccatum non habuit, nec carnem peccati, nihilo minus tamen pertulit humanas infirmitates, quæ sunt sine peccato, ut famem, sitim, calorem, frigus, pauorem, lationem, vulnera, dolores, & mortem, quia voluit, & quantum voluit, & quando voluit propter nos. Sic propter nos fleuit, quo nobis flendum ostenderet. Quare flendum? Non quod calorem & frigora toleramus, non quod paupertatem, exilium, carceres, persecutionem, aut mortem sustinere habemus, sed quod in hac vita Deo non subditi sumus, quod continuè peccando ipsum offendimus, quod in ignorantia & erroribus ambulamus, quod nulla nobis est constantia voluntatis bonæ, quod dona Dei in nobis destruimus, quod Dei abutimur beneficijs, quod nimia est nobis infirmitas animi, quod nulla fortitudo, nullus ad Deum amor, infinitaq; alia, quæ ut plangantur operæ precium est. De hoc fletu Christi dicit Bernardus. Fleuit Christus, sed non ut cæteri. Sed cur non ut cæteri? Illi enim flent ex passione, sed Christus fleret ex compassione miseræ nostræ. Secundo fleuit Christus ex dilectione. Fleuit enim super Lazarum mortuum licet paulo post resuscitandum. Fleuit autem videns amantissimam atque fidelissimam quoque suam discipulam, Mariam Magdalenam flentem. Quo discimus non illicitum esse, horum qui nobis amici fuerint ac necessarij, mortem flere, modò non fuerit intemperantia, immodestiaq; quæ prebeat in alijs vilioribus, aut necessarijs impedimentum. Tercio, hic fleuit super ciuitatem. Fleuit autem non quod murorum, ædificiorumq; destructionem, aut vrbs plangeret excidium, sed quia cæcitatem, mortemq; doluit animarum. Ambulabant enim habitatores Hierusalem, iuxta verbum Sophoniz, ut cæci, quia Domino peccauerunt. Satis enim erant per prophetas præmoniti, sed credere noluerunt. Nam excidium hoc quoq; Michæas prædixit illis: *Sion quasi ager arabitur, & Hierusalem quasi acervus lapidum erit, & mons templi in excelsa sylvarum.* Docuit autem nos flere pericula animarum, puta tam peccata nostra propria, quam aliena. Ad quod hortatur etiam Augustinus, dicens: Sunt ne in te viscera humanæ compassionis, qui plangis corpus à quo recessit anima, & non plangis animam, à qua recessit Deus? Vellet quidem pietissimus Dominus nò opus fore, ut virgam sentiremus, vellet nos omni esse tempore consolatos, si nobis ita expediret. Nos enim quamuis ratione præcellimus, sumus tamen pecudibus circa ea, quæ carnis sunt, insipientiores. Quare ut pastor suum gregem minat, arcer, regit, & custodit, ita nos Dominus ducit, protegit, cædit quoque, & impellit nos ad bonum. Non est voluntas eius, ut moriamur in peccatis nostris, nec ut æterna nos plectat morte. Sed nostri cupit misereri, ideo virga nos visitat, ut ad viam reducat, à qua hallucinati sumus. Beneficium igitur est maximum, si à Domino corripimur, ne cum hoc mundo damnemur. Videtis enim quàm paternè suos castigat filios, quando super obduratos quodque fleret peccatores, quod iustitia sua, & illorum meritis exigentibus cogitur eos abijcere atque damnare, qui tamen adeo multifariam inuitati ad il-

1. Pet. 2.

Flendum cur
sichomai.

Bernardus.

Ioan 11.
Christus cur
super Lazarū
fleuit.Lucæ 19.
Super ciuita-
tem cur fle-
uerit Chri-
stus.

Sophon. 1.

Mich. 3.

Animarū pe-
ricula esse
plangenda.
Augustin.

1. Cor. 11.

T. V
21

Esaia 1.

Augustio.
Christo super
Iudam fle-
uisse.

Ioan. 3.

Prælatorum
ruina cur ma-
ximè sit de-
stenda.

Hebræor. 5.

Documenta
Euangelij
huius quæ
sunt.

Prælati bo-
nus ac zelo-
sus quomo-
do subditorum
peccata de-
fendat.

Ezech. 14.
Prælati
quando ani-
mam suam li-
beret monè-
d, subiecto:

lum accedere, vt saluarentur, noluerunt. Naturæ diuinæ proprium est, præcipueque competit ei misereri, & parcere. Proinde, quando damna, aut punit reprobos Deus, quasi rem sibi alienam agit. Quod per Prophetam nobis insinuat, vbi de his qui se corrigere volebant, cordeque obdurauerat, Dominus dicit: *Heu consolabor super hostibus meis, dolorem exprimès quòd hostibus suis vltionem cogere tur inferre.* Quarto, vt Augustinus refert, Christus super Iudam fleuit. Quamuis autem nulla certa hoc probetur scriptura, potest tamen dici, quòd aliquo modo hoc insinuat Euangelista Ioannes. Nam quum Dominus Iesus dixisset post lationem pedum discipulorum: *Ego scio quos elegerim, sed vt adimpletetur scriptura: Qui manducat mecum panem, leuabit contra me calcaneum suum,* sequitur paulo post: *Quum hæc dixisset Iesus, turbatus est spiritu, & protestatus est, & dixit: Amen amen dico vobis, qui vnum ex vobis tradet me.* Potest autem intelligi, quòd ruina prælatorum & magnorū, propterea quod vehementer hæc non solum illis, sed omnibus etiam noceret, maximè stenda est. Grauem enim plagam ferit gregi, vehemensq; infert scandalum, quando prælatus, aut is qui in opinione habetur sanctitatis, manifestum aut graue cadit peccatum. Quinto, Christus fleuit in cruce. Quem sicut Apostolus Hebræis scribens: *Qui in diebus, inquit, carnis sue preces, supplicat onesque ad eum qui posset illum saluum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis offerens, exauditus est pro sua reuerentia.* Sed ad huius Euangelij sermone reuertamur. Neque enim eruditione caret hoc Euangelium. Ita que Dominus Iesus fleuit hic pro his qui ridebant, pro gaudentibus tristabatur, & pro his qui sui curam abiecerant, sollicitudinem agebat. Flebat pro his, qui eius lachrymas deridebant. In hoc autem figurabat personam boni Prælati, qui subditorum suorum cladem suam æstimans, peccata, pericula, damna, ærumnas, infelicitatem, perditionemque eorum dælet. Maximè autem hic Prælatus figuratur zelosus, qui post omnem diligentiam suam contemnitur, cuius monita spernuntur, cuius diligentia, ac vigilantia deridetur, qui cum nullum ex se vider sequi fructum, non aliam habet consolationem, nisi vt pro subditis suis apud Dominum ploret. Fleuit autem Dominus mala futura super Hierusalem, sed multo plus causam fleuit, propter quam erant hæc mala vrbi ventura. Quid enim nocuisset vrbi peccata & demerita, sed innocentes hæc paterentur? Secundo optat eos quoque suam infelicitatem, & infortunatam fortunam agnoscere, periculaque præmeditari, vt dum tempus est, possint ea si velint, præcauere. Nihil enim illis profuit Christum illorum flere damnationem: sed si ipsi quous fleuissent, potuissent Dei iram à se auertere, aut saltem ita reconciliare, vt illa etiam paterentur, ad suorum peccatorum purgationem, ad æternamque salutem pateretur. Quomodo igitur sollicitudo & stetit nihil profuit Christi illis, qui seipfos non flebant, ita boni Prælati sollicitudo, nihil illis confert, qui sua sponte inique volunt. Prodest quidem Prælati, si, vt in Ezechiele habetur, Domino loquente ad impium eius denunciauerit iram, gladiumque venturum prænuiciauerit, quia liberat animam suam pælor, quod malum futurum illi prænuiciauit. Porro subditus præmonitus, si non custodierit se, nec monentem audire voluerit, morietur in peccato suo.

fuo. Pastor igitur animam suam saluabit, nec subditi sanguis de eius manu requiratur. Consoletur itaque pastor se, si non auditur, aut si ipsius diligentia contemnitur, quandoquidem neque melior, neque dignior est Christo, cuius sermo non semper fecit fructum. Causam huius dicebat Iudæis: *Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.* Tertio etiam instruumur de tempore visitationis nostræ, atque illud obseruamus. Tota vita nostra hoc tempus complectitur. Ideo nulla est hora negligenda, nullusquæ dies, quandoquidem quotidie à Domino visitamur. Quicquid agit circa nos, quicquid super nos venire permittit, visitatio est Domini. Quare quæcunque tibi eueniunt, non aliter quàm à manu Domini accipias. Et dum aliquid tibi acciderit noui, mox cogita, siue triste id fuerit, siue lætum, visitationem esse Domini. Intellige munus hoc tibi missum à Deo, per quod magis quàm ante illi placere studeas. Certissimum autem tene nullum unquam patrem adeo fuisse sui filij amantem, nunquam filio suo tam bene voluisse, nec filij adeo desiderasse profectum, quàm desiderat Pater cælestis, ut filij sui à se creati, à se redempti, sibiq; adoptiui, bene, iustè, pieq; ac sanctè uiuant. Quarto, frequens nobis esse debet mortis memoria. Huius enim meditatiuæ delectationes aspergit, & amaricat sensuales. Ea autem quæ de excidio referuntur Hierosolymitano, spiritualiter etiam contingunt homini morienti. Moriens enim aut moriturus illud dicere potest Iob: *In memetipso marcescit anima mea, & possident me dies afflictionis.* Siquidem homini, præsertim peccatori morienti, mirabilis occurrit angustia, variæque aduersitas. Circundabunt tunc animam egredientem inimici eius vallo.

Vallus, seu agger ille, triplex est peccatorum angustia. Anguntur enim de peccatis cogitationum siue cordis, de peccatis operis & omissionis. Horum peccatorum, quæ olim non reputabat, accusatrix tibi nunc aderit conscientia, & ex omni parte animam circundabit molestia. Erit autem tunc iudicium Dei, ut qui toties & tantum tempus visitationis suæ neglexit, contempsitq; Dominum, post peccata sibi æque gratiam suam offerentem, ut in extremo quoque tunc nihil à Deo speret, nihil roget, nihil impetret. De hac animæ obfusione dicit Ionas: *Circundederunt me aque vsque ad animam, abyssus vallauit me.* Ad hæc circundabunt daemones peccatricem animam, ut in libro Sapientia scribitur: *Personæ tristes apparentes pauorem illis præstabant.*

Angustabunt itaque miseram animam inter vitam & mortem, inter fidem culpæ & intium pœnæ, ut nesciat quo se vertat. Nam intus sentit conscientiam se accusantem, iuxta se daemones terrentes. Si etiam se conuertere voluerit ad Deum, non inuenit eum, hoc est, non cogitat eum clementem, benignum & misericordem, sed durum & inclementem, quia à daemonebus conuictus ad desperationem impellitur. Deinde, inquit, inimici ad terram prosterne te. Ad terram prosterne te homo moriens, quia corpus terræ traditur, anima verò peccatoris sepelitur in inferno. Vnde in Hieremia dicit Dominus: *Dabote in manu quarentium animam tuam, & in manu eorum, quorum tu formidas faciem. Et filios tuos, qui ante sunt, inquit, ad terram prosterne te.*

BBB 2 Opera

Hierem. 31.

Ioan. 8.

Quomodo homo quæsitus à Deo visitatur.

Excidium Hierosolymitano quomodo spiritualiter contingat homini morienti. Iob 30.

Vallus triplex quo anima peccatrix circundatur quis.

Ionas 2.

Sapient. 17.

Angustia animæ peccatricis morientis quanta.

Prosterne ad terram me. Hæc quid.

Hierem. 22.

T. V
21

Opera vt filiorum nomine signentur.

Eccle. 9.

Amos 9.

Genes. 11. Turrim Babel quomodo construat peccator.

Matth. 23.

Psalm. 111.

Psal. 45.

Consilium optimu quomodo homo bene possit mori.

Eccle. 9.

Ioan. 11.

Mortem qui non habeat timere.

Apocal. 7.

Matth. 9.

Rom. 1.

Opera hominis sunt concepta proles in voluntate, & enata in actione ipsa. Mala igitur opera tua, genimina tua mala, & foetus tui sunt. Hi ad terram profternentur, quia nihil in eis est, quod caelestia petat. Modo igitur quocumque potest manus tua, instanter operare, quia nec opes, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud Inferos, quo tu properas. Est enim anima tunc peccatrix adeo ad terram prostrata, vt nihil aliud, quam poenas & praesentes & futuras mortis formidolosa cogitet. Heu quo diuertet anima peccatrix aut quo effugiet? Apparere namque erit intolerabile, latere impossibile. *Non est, ait Amos Propheta, fuga eis: & qui fugerit ex eis, non saluabitur.*

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. Homo peccator hic contra Deum murum aut turrim Babel construit, dum vnam cogitationem alteri coniungit, atque calce malae delectationis non aliter atque lapidem lapidi conglutinat. Verum, quando illa aduenerit hora, omnia disperdentur. Peribunt consilia, frustrabuntur voluntates. Nihil iam restabit, nisi quod audient: Exite, exite, obuia mei. Cui? Irato Domino, irato Iudici, implacato Domino, a quo audient durum verbum abiectionis, & maledictionis, quia dum sani essent, ab auditione mala timere nolabant. Noli igitur in illud tempus contritionis, poenitentiae, conuersionisque exercitia differre, quia tunc tanta erit turbatio animae tuae, vt minime salubre quid tunc, si poenitentiam vsque in illam distuleris horam, possis cogitare. Scriptum namque de illa hora est: Exibit spiritus & non reuertetur ad terram suam. In illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Quicquid statum in vita, & in hanc horam distulisti, hac hora peribit, quia non est tunc tempus consultationis & deliberationis, sed reddendae rationis. Nullum igitur aliud est consilium efficacius, vt si bene & tranquille velis mori, bene viuas. Iam igitur omni hora, omni momento Deo fidelis assiste, atque in eius gratia perseuera. Non potes habere certitudinem, sis ne in gratia Dei necne: quandoquidem nemo scit, an amore, odiove dignus sis, sed sufficit tibi, vt nihil mali in te scias, quod contra Dei foret praecipuum, quod te extra gratiam Dei te constituat. Nam haec in te si deprehenderit, paratum te esse oportet, quaecumque facienda facere, quaecumque subeunda subire, quo gratiam Dei recuperes. Charissimi, igitur nolite tempus vobis datum ad bene operandum negligere, nolite poenitentiam ad vitae finem differre. Modo ambulate dum lucem habetis gratiae, modo, dum tempus est gratiae, Deo vos reconciliate, modo denique visitationem vestram respicite, atque diuiniae inspirationi obtemperate, vt laeti atque felices moriamini. Non habent timere mortem, qui in vita dum sani essent, dum adhuc peccare potuissent, sunt reconciliati Deo, exuerunt peccata sua, & sordidas vestes veteres, resumpserunt nouas, quas dealbauerunt in sanguine agni. Non enim olim candida, dum in peccatis viuere, habuerunt vestimenta, quia in innocentia non perstiterunt, sed sordida. His itaque ablatis, his in cruce roseo Iesu Christi dealbatis ac mundatis, non habes tibi timere mortem, sed confide & crede omnia peccata tua dimissa. Te ipsum quocumque formidas, discute, interroga te, an peccatum diligas, placeat ve quod fecisti, id quae secundum rationem. Nam in sensualitate sola si phantasiae inique voluntantur, aut te impugnent, non erit propterea damnatio tibi, qui es in Christo.

sto Ies
fisse,
Deum
praese
mhib
cum
Hae
peccat
re, no
nobis
vita C
tre &
DO
I
quia r
hoc v
bis m
Jacob
tino r
vocat
sum r
I
A
refell
spirit
bis lo
niam
& mo
deniq
rectio
more
ter po
repre
entiss
beneu

sto Iesu. Nam si non placeat peccatum, sed optares illud nunquam te admisisse, penitet que te, quod vnquam peccaueris, quodve vnquam offenderis Deum: deinde propositum tibi constans est abstinendi ab omni peccato, presertim mortali: tertio, parata voluntas ad obediendum Dei mandatis omnibus, & sequendam eius voluntatem securè potes te confidere esse amicum Dei.

Hæc enim tria in gratiam Dei constituunt hominem: Dolere de omni peccato, velle cauere & continere se ab omni peccato, & Dei præcepta diligere, nolleg transgredi, sed his obedire. Dominus noster Iesus Christus hæc nobis largiatur, vt nunquam in nobis hæc non inueniantur, vt sic in hac vita Christo soli viuamus, ne in morte ab eodem separemur, qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

In gratiam
Dei hominẽ
constituenda
tria quæ.

DOMINICA XI. POST DOMINICAM S. TRINITATIS, Epistola B. Pauli Apostoli I. ad Corinth. XV.

Notum vobis facio Euangelium, quod predicauit vobis, quod & accepistis, in quo & statis, per quod & saluamini: Quæ ratione predicauerim vobis, si tenetis, nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis, quod & accepi, quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas, & quia sepultus est, & quia resurrexit tertia die secundum scripturas, & quia visus est Cepha: & post hoc vndecim. Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul: ex quibus multi manent vsque adhuc, quidam autem dormierunt. Deinde visus est Iacobo, deinde Apostolis omnibus. Nouissimè autem omnium tanquam abortiuo visus est & mihi. Ego enim sum minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei. Gratia autem Dei sum id quod sum: & gratia eius in me vacua non fuit.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Apostolus Corinthios intellexerat perperam à quibusdam pseudoapostolis instructos, aut seductos potius, vt de mortuorum dubitarent resurrectione, existimantes neminem resurrecturum. Quem errorem refellere cupiens Paulus Apostolus, eisdem scribit hoc modo: Hactenus de spiritalibus donis vobis differui, modo verò commendo, clariusque vobis loquens idem manifesto Euangelium, quod non est vobis nouum, quoniam iam dudum hoc vobis predicauit. Quod recepistis quoque credendo, & mores ac vitam vestram secundum hoc Euangelium instituendo: in quo denique statis perseverando. Hoc autem dicit de his, qui adhuc in fide resurrectionis persistebant. Neque enim omnes erant seducti. Hoc autem suo more facit Paulus, qui humano ingenio suo & prudentia, quibus excellenter pollebat, vehementer ad Christi gloriam utebatur, applicans consilia, reprehensiones & argumenta, quibus potuit modis prudentissimè, congruentissimèque, vt efficaciter persuaderet. Ideo hic pari modo quoque captat beneuolentiam ab his, qui erant adhuc in fide resurrectionis perseverantes,

BBBB 3. yerba